מהדורה למורה – שבוע עם טלפון ״טיפש״

כיתה ח׳ · יומן · 356 מילים · גרסה: עולים · מפתח תשובות בעמוד זה, דפי התלמידים מהעמוד הבא

מבנה הדף: טקסט עם פסקאות ממוספרות ← חלק א׳ איתור (רמה א׳) ← חלק ב׳ הסקה, השוואה ומונח (רמה ב׳) ← חלק ג׳ טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳) ← כרטיס יציאה. בגרסת עולים: מילון קצר בראש הדף, שאלות איתור כשאלות בחירה, פתיחי משפט.

🔑 שבוע עם טלפון "טיפש" – יומן

1 (א׳) · מה עשתה נועה בהפסקה ביום שני? ✔ ב. קראה ספר | תשובה מלאה: פתחה ספר שהיה בתיק וקראה עשרים עמודים ברצף.

2 (א׳) · למה שמה נועה לב ביום שלישי? ✔ ב. לנהג שאומר "בוקר טוב" לכל נוסע | תשובה מלאה: שניים מאלה: לעץ ליד התחנה שמתחיל להאדים; לשכנה שמטיילת עם הכלב בשבע וחצי; לנהג האוטובוס שאומר "בוקר טוב" לכל נוסע.

3 (א׳) · לא לפתוח את הסמארטפון בשעה הראשונה של הבוקר; לא להכניס אותו למיטה; להשאיר אותו בתיק בהפסקה לפחות פעמיים בשבוע. [מילים להדגשה: אילו, שלושה כללים]

4 (ב׳) · הוא מבטא הרגל חזק ותחושת חוסר ביטחון: הטלפון היה בשבילה כמו משהו להיאחז בו, ובלעדיו היא מרגישה שחסרה לה תמיכה. [מילים להדגשה: מה מבטא, הדימוי]

5 (ב׳) · עידו מרגיש טוב יותר וישן טוב יותר; מאיה מרגישה בודדה ומגלה דברים מאוחר. המורה אומרת ששתי התחושות נכונות, ושהמטרה היא להבין מה הטכנולוגיה עושה לנו, לא לשנוא אותה. [מילים להדגשה: השוו, מה מסבירה]

6 (ב׳) · שזמן פנוי בלי גירויים מעורר יצירתיות; גם נועה, כשלא היה לה טלפון, ציירה, אפתה, קראה ושיחקה – כלומר מצאה דרכים חדשות להעסיק את עצמה. [מילים להדגשה: מה רוצה לומר, איך קשור]

7 (ג׳) · תשובה אישית: עמדה ברורה + נימוק + פרט מהיומן (למשל: חמש שעות ביום; עידו ישן טוב יותר; מאיה הרגישה בודדה; שלושת הכללים של נועה). [מילים להדגשה: באיזו עמדה, נמקו, פרט אחד לפחות]

💡 לדיון בכיתה: בקשו מהתלמידים לנמק בעל פה את סימון "איך הגעתם לתשובה" בשאלה אחת מכל חלק.

טקסט 2: שבוע עם טלפון "טיפש"

כיתה ח' · יומן · גרסה עם מילון

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 **מילון קצר**
ניסוי – בדיקה שעושים כדי לגלות משהו · **מקשים** – כפתורים קטנים בטלפון · **ברצף** – בלי הפסקה · **מלווה** – שנמצא ליד ועוזר · **מונה** – כלי שסופר ומודד · **להשתעמם** – להרגיש שאין מה לעשות

📖 לפני הקריאה: כמה פעמים ביום אתם מסתכלים בטלפון? רובנו לא באמת יודעים. לפניכם קטעים מיומן שכתבה נועה, שלקחה חלק בניסוי של שבוע בלי סמארטפון. קראו, ושימו לב איך משתנים הרגשות שלה מיום ליום.

יומן

שבוע עם טלפון "טיפש"

ארבעה תלמידי ח' החליפו לשבוע את הסמארטפון בטלפון פשוט, שאפשר רק לדבר ולשלוח בו הודעות קצרות. אלה קטעים מהיומן של אחת מהם.

א יום ראשון. הבוקר הכנסתי את הסמארטפון למגירה והוצאתי את הטלפון הישן של סבא: אפור, עם מקשים, בלי מסך מגע. אחי צחק עליי עשר דקות. בדרך לבית הספר הושטתי יד לכיס בערך חמש עשרה פעמים, כמו שמושיטים יד למעקה שאינו שם. הרגשתי שכולם יודעים משהו שאני לא יודעת. מה כתבו בקבוצה? מי העלה מה?

ב יום שני. קשה. בהפסקה כולם הסתכלו במסכים, ואני לא ידעתי מה לעשות עם הידיים. בסוף פתחתי ספר שהיה לי בתיק. קראתי עשרים עמודים. לא קראתי עשרים עמודים ברצף מאז כיתה ה'. בערב הבנתי שלא שמעתי על שיעורי הבית באנגלית, כי הם נשלחו רק בקבוצה. התקשרתי לחברה – שיחה אמיתית, בקול. היא הייתה בהלם.

ג יום שלישי. משהו מוזר קרה: שמתי לב לדברים. לעץ ליד התחנה שמתחיל להאדים, לשכנה שתמיד מטיילת עם הכלב בשבע וחצי, לנהג האוטובוס שאומר "בוקר טוב" לכל נוסע. כמה זמן הוא עושה את זה? ואיך לא ראיתי?

ד יום רביעי. נפגשנו ארבעת המשתתפים עם המורה המלווה. עידו סיפר שהוא ישן טוב יותר, כי אין לו מה לבדוק לפני השינה. מאיה אמרה שהיא דווקא מרגישה בודדה, כי כל החברות שלה מתכננות דברים בקבוצה והיא מגלה מאוחר. המורה אמרה ששתי התחושות נכונות, ושהמטרה של הניסוי היא לא לשנוא טכנולוגיה, אלא להבין מה היא עושה לנו.

ה יום חמישי. בדקתי: עד היום ביליתי בסמארטפון, לפי המונה שלו, בערך חמש שעות ביום. חמש שעות! זה יותר מכל השיעורים של יום שישי ביחד. השבוע ציירתי, אפיתי עם אימא עוגת תפוחים, ושיחקתי שש־בש עם סבא, שסוף סוף הבין שאני כבר לא נותנת לו לנצח בכוונה.

ו יום שישי. מחר אחזיר את הסמארטפון. אני מודה: אני מתגעגעת אליו. לתמונות, למוזיקה, לאפשרות לדבר עם החברות מתי שאני רוצה. אבל החלטתי על שלושה כללים: לא לפתוח אותו בשעה הראשונה של הבוקר, לא להכניס אותו למיטה, ובהפסקה – להשאיר אותו בתיק לפחות פעמיים בשבוע.

ז יום שבת. ישבתי עם סבא במרפסת ושאלתי אותו איך היה פעם, בלי טלפון בכלל. הוא חשב רגע ואמר: "היה לנו יותר זמן לשעמם, ומהשעמום הזה המצאנו דברים." אני לא בטוחה שאני רוצה להשתעמם. אבל אני כבר יודעת שהשבוע הזה היה הכי פחות משעמם שהיה לי מזה זמן רב.

חלק א' – שאלות הבנה ואיתור מידע (רמה א')

💡 הדגישו בכל שאלה את המילים החשובות – מילת השאלה, המספר (שניים? שלושה?) והפסקה – ורק אחר כך ענו.

1. מה עשתה נועה בהפסקה ביום שני? 🔍 איתור מידע

◯ א. שיחקה כדורגל

◯ ב. קראה ספר

◯ ג. ישנה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

2. למה שמה נועה לב ביום שלישי? 🔍 איתור מידע

◯ א. לפרסומת חדשה

◯ ב. לנהג שאומר "בוקר טוב" לכל נוסע

◯ ג. לשיר ברדיו

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

3. אילו שלושה כללים החליטה נועה לקבוע לעצמה? 🔍 איתור מידע

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ב' – הסקת מסקנות, השוואה ומונחים (רמה ב')

4. נועה כותבת שהושיטה יד לכיס "כמו שמושיטים יד למעקה שאינו שם". מה מבטא הדימוי? 🧩 הבנה והסקה

הדימוי מראה שהטלפון היה בשבילה...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

5. השוו בין התחושות של עידו ושל מאיה בפסקה ד. מה מסבירה המורה על ההבדל ביניהן? 🧩 הבנה והסקה

עידו מרגיש... ואילו מאיה מרגישה...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

6. מה רוצה לומר סבא במשפט "מהשעמום הזה המצאנו דברים"? איך זה קשור למה שנועה עשתה השבוע?

🧩 הבנה והסקה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ג' – טיעון והבעת עמדה (רמה ג')

יש הטוענים שכל בית ספר צריך לקיים פעם בשנה "שבוע בלי סמארטפון" לכל התלמידים, כדי שילמדו להכיר את ההרגלים שלהם. אחרים טוענים שזו גזרה מיותרת, ושעדיף ללמד שימוש נבון בטלפון בכל יום, במקום לאסור אותו לשבוע.

7. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו והסתמכו על פרט אחד לפחות מן היומן או מניסיונכם. 💭 טיעון ועמדה

מה נתון בשאלה?	
מה עליי לעשות כדי לענות?	
מה חייב להופיע בתשובה שלי?	

אני תומך/ת בעמדה ש... כי... _____

התשובה המלאה:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

💡 תזכורת לתשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהחיים).

1. מילת השאלה שהכי עזרה לי היום: _____
2. שאלה שהייתה לי קשה, ולמה: _____
3. משהו שלמדתי מהטקסט: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟